



# Cursus de Bergrede

**Dagelijkse inspiratiebron  
voor een radicaal leven  
als volgeling van Jezus**

# **Opwekking 343 (2x)**

**Heilige Geest van God, vul opnieuw mijn hart.**

**Heilige Geest van God, vul opnieuw mijn hart.**

**Vul mij opnieuw, vul mij opnieuw,**

**Heilige Geest, vul opnieuw mijn hart.**

# Contemplatief moment

Geniet ervan

dat je Vader

je ziet

in het verborgene.

Op dit moment.

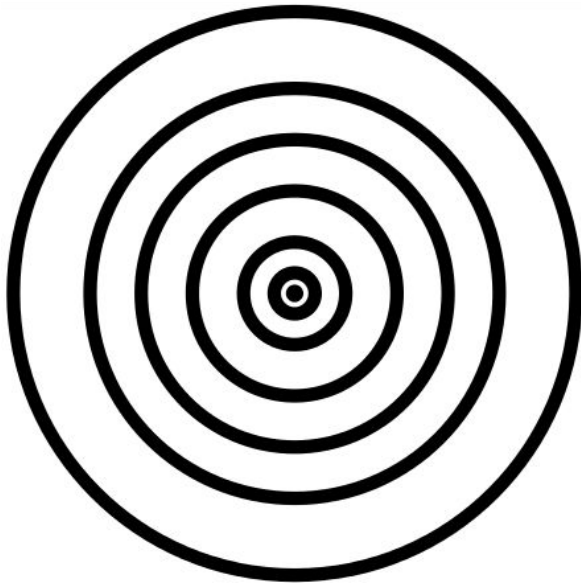
Hij kijkt je aan

vol liefde.

# 12 Waarom staat het 'Onze Vader' precies middenin van de Bergrede?

- **Centrum van de Bergrede: Matteüs 6:6** Maar als jullie bidden, trek je dan in je huis terug, sluit de deur en bid tot je Vader, die in het verborgene is. En jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.

# 12 Waarom staat het 'Onze Vader' precies middenin van de Bergrede?



- 6:2-4      Geven
- 6:5-6      Bidden > 6:7-8 | **6:9-13** | 6:14-15
- 6:16-18    Vasten

# 13 Welke rol speelt de heilige Geest in de Bergrede?

- Geen inspanning gevraagd? Niet je best doen?

<b>abundance</b>	<b>obedience</b>
<b>overvloed</b>  (gave) (‘belofte’)	<b>overgave</b>  (opgave) (‘eis’)

# 13 Welke rol speelt de heilige Geest in de Bergrede?

- De heilige Geest wordt niet genoemd... (wel in Lukas 11:13)
- Bergrede hoort bij het basisonderwijs van Jezus over de heilige Geest (en het nieuwe leven) (vgl. Johannes 14-16)

# 13 Welke rol speelt de heilige Geest in de Bergrede?

- Koninkrijk = heilige Geest!
- Gregorius van Nyssa (4e eeuw): “Christus is de Koning en de **Geest** is het **Koninkrijk!**”
- Romeinen 14:17: “Het **koninkrijk** van God is geen zaak van eten en drinken, maar van gerechtigheid, vrede en vreugde door de heilige **Geest**.”



# 13 Welke rol speelt de heilige Geest in de Bergrede?

- Deze cursus bewust in de tijd tussen Pasen en Pinksteren: de bergrede is één lange roep om de kracht en de liefde van de heilige Geest
  - Geest → Bergrede (Jezus gedoopt met Geest, Matteüs 3:16-17)
  - Bergrede → Geest
- Bergrede: **leren leven in de Geest van Jezus**
- Bergrede als 'magna carta' van christelijke spiritualiteit

# 13 Welke rol speelt de heilige Geest in de Bergrede?

- Moeten we ons niet vooral op de Geest richten?
  - Geest is graag in de buurt van Jezus' woorden
  - Geest is duif... (er zit een duif op je schouder)

# 13 Welke rol speelt de heilige Geest in de Bergrede?

- Citaat van Martin Lloyd-Jones: “Er is niets dat mij zozeer de absolute noodzaak van een nieuwe geboorte en van de heilige Geest en zijn werk in mij toont als de Bergrede. De zaligprijzingen zijn verpletterend om te horen en tonen mijn onuitsprekelijke hulpeloosheid. Het kan niets worden als ik niet opnieuw geboren word. Lees en bestudeer de Bergrede, kom jezelf tegen in het licht van de Bergrede. Het zal ertoe leiden dat je je ultieme behoefte ontdekt aan een nieuwe geboorte en aan het werk van de heilige Geest. Er is niets dat zozeer leidt tot het evangelie en de genade als de Bergrede.”

# 14 Waarom overdrijft Jezus in de Bergrede zo vaak?

- Hyperbolen waren gebruikelijk in het onderwijs van rabbi's in Jezus' tijd:
  - Ruk je rechteroog uit
  - Hak je rechterhand af
  - Keer je linkerwang toe
  - Sta ook je bovenkleed af
  - Verwijder eerst de balk uit je eigen oog

# 14 Waarom overdrijft Jezus in de Bergrede zo vaak?

- Dit is absurd, dit is onmogelijk...
- Martin Lloyd-Jones: “Als je merkt dat je je op een bepaald punt verzet tegen de Bergrede of die bekritiseert, betekent dat óf dat er iets mis is met jou óf dat je interpretatie niet klopt.”

# 14 Waarom overdrijft Jezus in de Bergrede zo vaak?

- Jezus spreekt en hij meent wat hij zegt...
- Martin Lloyd-Jones: wees op je hoede voor
  - een geest van kritiek
  - het ridiculiseren van wat Jezus zegt
  - een interpretatie die onmogelijk maakt wat Jezus zegt

# 15 Roept Jezus op tot geweldloosheid?

- Matteüs 5:38-48
- Zacharia 4:6 “Niet door eigen kracht of macht zal hij slagen – zegt de HEER van de hemelse machten – maar met de hulp van mijn **Geest.**”
- Bergrede als inspiratiebron voor geweldloze kerk en een geweldloze samenleving - zes principes van geweldloosheid volgens Martin Luther King.

# 15 Roept Jezus op tot geweldloosheid?

1. **Geweldloosheid** is een manier van leven voor moedige mensen.
2. **Geweldloosheid** is uit op vriendschap en wederzijds begrip.
3. **Geweldloosheid** wil onrecht verslaan, niet mensen.
4. **Geweldloosheid** gaat er vanuit dat lijden opvoedende en transformerende kracht kan hebben.
5. **Geweldloosheid** kiest voor liefde in plaats van haat.
6. **Geweldloosheid** gelooft dat het universum aan de kant van gerechtigheid staat.



# 16 Wat is (het koninkrijk van) de hemel?

## Wat is de hemel? Waar is de hemel?

- Pasen > **Hemelvaart** > Pinksteren
- Koninkrijk van God = Koninkrijk van de hemel
- God is overal = de hemel is overal
- Hemel-en-aarde, op aarde zoals in de hemel
- Bergrede: hemel, hart, verborgene
- Onze Vader die in het verborgene is...
- Verzamel schatten in de hemel: waar je schat is, daar zal je hart zijn.

# 16 Wat is (het koninkrijk van) de hemel?

## Wat is de hemel? Waar is de hemel?

- **De wolk van niet-weten** (14e eeuw): Omdat Christus nu eenmaal lichamelijk zou opstijgen en daarna op tastbare wijze de heilige Geest zou zenden, daarom was het passender dat dit respectievelijk opwaarts en van bovenaf zou gebeuren dan naar omlaag en van beneden of voor - en achterwaarts, naar links of naar rechts. Nog afgezien van deze gepastheid geloof ik dat het voor Hem zelfs helemaal niet nodig was om naar boven of naar beneden te gaan, zo kort is de weg.”

# 16 Wat is (het koninkrijk van) de hemel?

## Wat is de hemel? Waar is de hemel?

- **De wolk van niet-weten** (14e eeuw): (...) “Immers, de hemel is geestelijk gesproken boven even dichtbij als beneden, achter even dichtbij als voor, links even dichtbij als rechts, zodat iedereen die oprecht verlangt in de hemel te zijn er op hetzelfde moment geestelijk al is. Want de voornaamste en kortste weg daarheen wordt afgelegd door het verlangen, en niet op twee voeten.”

# Een oefenmoment...

**“Gelukkig wie nederig van hart zijn,  
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.”**

“Het echte geluk is voor mensen die weten dat ze God nodig hebben, want voor hen is Gods nieuwe wereld.”

**Lees...**

**Luister...**

**Leef...**

# 17 Wat wordt bedoeld met de Bergrede als BergRegel?

**“Maak de stap van geloven op basis leerregels naar dagelijks leven vanuit een leefregel.”**

- Leerregels: focus op overtuigingen
- Leefregel: focus op een manier van leven

## **De thora van Jezus**

- Bergrede: eerste van vijf toespraken van Jezus
- Op weg naar een Matteaans christendom?

# 17 Wat wordt bedoeld met de Bergrede als BergRegel?

## Matteüs 13:52

- “Zo lijkt iedere schriftgeleerde die leerling in het koninkrijk van de hemel is geworden op een huismeester die uit zijn voorraadkamer nieuwe en oude dingen tevoorschijn haalt.”
- **Vernieuwing van de kerk:** een nieuw evangelie voor een nieuw volk - Matteüs reikt nieuwe taal aan (verlossend en bevrijdend als de taal van Jezus) voor de kerk van de 21e eeuw.

# 17 Wat wordt bedoeld met de Bergrede als BergRegel?

## BergRegel

- **Regel van Benedictus** (hoofdstuk 7: Over nederigheid). Een leerschool, oefenschool voor beginnelingen. Eerste woord: ‘Luister!’
- **Regel van Northumbrian Community**: “kwetsbaarheid en beschikbaarheid”
- De **BergRegel** van Jezus: Galilese Leefregel > leidraad voor leven in Gods nieuwe wereld
- Een **betere wereld** begint van Jezus...

# 18 Hoe nu verder met de Bergrede, na deze cursus?

- Lees, luister, leef de Bergrede - dagelijkse praktijk.
- Kies voor christelijk geloven als participeren in Gods koninkrijk op aarde zoals in de hemel.
- Kies drie uitspraken uit de Bergrede die je een tijdlang in je hart meedraagt.
-





Schrijf op wat je van deze cursus  
in elk geval mee wilt nemen...

# Opwekking 687

**Heer, wijs mij uw weg  
en leid mij als een kind  
dat heel de levensweg  
slechts in U richting vindt.  
Als mij de moed ontbreekt  
om door te gaan,  
troost mij dan liefdevol en moedig mij weer aan.**

# Opwekking 687

**1 Heer, wijs mij uw weg  
en leid mij als een kind  
dat heel de levensweg  
slechts in U richting vindt.**

**Als mij de moed ontbreekt  
om door te gaan,**

**troost mij dan liefdevol en moedig mij weer aan.**

# Opwekking 687

**2 Heer, leer mij uw weg,  
die zuiver is en goed.**

**Uw woord is onderweg  
als een lamp voor mijn voet.**

**Als mij het zicht ontbreekt,  
het donker is,**

**leid mij dan op uw weg, de weg die eeuwig is.**

# Opwekking 687

**3 Heer, leer mij uw wil  
aanvaarden als een kind  
dat blindelings en stil**

**U vertrouwt, vrede vindt.**

**Als mij de wil ontbreekt uw weg te gaan,  
spreek door uw Woord en Geest  
mijn hart en leven aan.**

# Opwekking 687

**4 Heer toon mij uw plan;**

**maak door uw Geest bekend**

**hoe ik U dienen kan en waarheen U mij zendt.**

**Als ik de weg niet weet, de hoop opgeef,**

**toon mij dat Christus heel mijn weg gelopen heeft,**

**toon mij dat Christus heel mijn weg gelopen heeft.**



## **De Bergrede: op weg met Jezus**